

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VI

ΑΠΟΦΑΣΗ 449/2018

Περίληψη

Όπως ορίζεται πλέον στο **άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016**, η κατάρτιση τροποποιητικών συμβάσεων υπηρεσιών είναι επιτρεπτή, μεταξύ άλλων, όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη **αφενός** μεν των 209.000 ευρώ (εκτός Φ.Π.Α.) για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, **αφετέρου** δε του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης, **υπό την προϋπόθεση να παραμένει αμετάβλητη η συνολική φύση της σύμβασης. Με τη διάταξη δε αυτή παρέχεται η ευχέρεια στα συμβαλλόμενα μέρη να τροποποιήσουν, εντός των ως άνω ορίων, την αρχική σύμβαση, εφόσον δεν μεταβάλλουν τη συνολική φύση της σύμβασης, χωρίς, ωστόσο, να απαιτείται επαλήθευση αν πρόκειται για ουσιώδη ή μη τροποποίηση.**

Το Τμήμα κρίνει ότι το υποβληθέν προς έλεγχο σχέδιο σύμβασης «Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της εταιρείας «ΧΧΧ Α.Τ.Ε.Β.Ε» αποτελεί τροποποίηση της αρχικώς συναφθείσας, μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της ... Α.Τ.Ε.Β.Ε., σύμβασης, κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής (βλ. την από 6.7.2017 σύμβαση με διάρκεια 26 μηνών από της υπογραφής της), **σύμφωνη με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από το άρθρο 132 παρ. 2. του ν. 4412/2016 για τη νόμιμη σύναψή της.** Ειδικότερα, **το συμβατικό τίμημα του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης αφενός ανέρχεται σε 204.365 ευρώ** (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), **το οποίο είναι κατώτερο αφενός μεν των 209.000 ευρώ, ήτοι του κατώτατου ορίου του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, αφετέρου δε του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης,** η οποία ανέρχεται σε 2.706.506,37 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), **και, κατά συνέπεια, πληρούνται**

οι προϋποθέσεις που τίθενται στα στοιχεία α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.

Κατά συνέπεια, το υποβληθέν σχέδιο τροποποίησης, όπως βάσιμα ισχυρίζεται η αιτούσα, δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης και νομίμως καταρτίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (βλ. και άρθρο 4.5 της διακήρυξης για τη σύμβαση ΣΗΜ-02/17), δεδομένου και ότι η συμβατική του αξία δεν υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στη διάταξη αυτή.

Ανακαλείται η 5/2018 Πράξη της 15^{ης} Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Δείτε το πλήρες κείμενο :

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΤΜΗΜΑ VI

ΑΠΟΦΑΣΗ 449/2018

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 9 Φεβρουαρίου 2018 με την ακόλουθη σύνθεση: Γεωργία Μαραγκού, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του VI Τμήματος, Γεώργιος Βοΐλης και Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σύμβουλοι, Γρηγόριος Βαλληνδράς (εισηγητής) και Αριστοτέλης Σακελλαρίου, Πάρεδροι με συμβουλευτική ψήφο.

Γενικός Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο: Κωνσταντίνος Τόλης, Αντεπίτροπος της Επικρατείας, κωλυομένης της Γενικής Επιτροπής της Επικρατείας.

Γραμματέας: Θεοδώρα Τακιτζίδου, Γραμματέας του VI Τμήματος.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 29.1.2018 (Α.Β.Δ. 161/2018) αίτηση της Περιφέρειας Αττικής, που εδρεύει στην Αθήνα (οδός Συγγρού αριθμ. 15-17), εκπροσωπείται νόμιμα και παραστάθηκε διά του πληρεξούσιου δικηγόρου της Παναγιώτη Δημητρόπουλου (Α.Μ. Δ.Σ.Α. 17778).

Με την αίτηση αυτή επιδιώκεται η ανάκληση της 5/2018 Πράξης της 15^{ης} Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Κατά τη συνεδρίαση το Δικαστήριο άκουσε:

Τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Περιφέρειας Αττικής, ο οποίος ζήτησε να γίνει δεκτή η αίτηση.

Τον Αντεπίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο οποίος πρότεινε να γίνει δεκτή η αίτηση ανάκλησης.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το Δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα αυτού με την παρουσία όλων των ανωτέρω μελών του.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο και

Αποφάσισε τα ακόλουθα :

I. Με την υπό κρίση αίτηση της Περιφέρειας Αττικής, για την άσκηση της οποίας δεν απαιτείται η καταβολή παραβόλου (βλ. άρθρο 73 παρ. 1 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4129/2013, Φ.Ε.Κ. Α' 52), **ζητείται η ανάκληση της 5/2018 Πράξης της 15^{ης} Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου**, με την οποία κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του υποβληθέντος για προσυμβατικό έλεγχο νομιμότητας σχεδίου τροποποίησης σύμβασης για το 1^ο τμήμα της παροχής υπηρεσιών «ΣΗΜ-02/17: Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της εταιρείας «....» (με δ.τ. ... Α.Τ.Ε.Β.Ε.), συμβατικού τιμήματος 204.365 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), **με την αιτιολογία ότι η διαδικασία που ακολουθήθηκε δεν είναι νόμιμη, διότι αφενός μεν το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης δε συνιστά τροποποιητική σύμβαση (σχετ. Πράξη 349/2017 Ζ' Κλιμακίου Ελ. Συν.), αφετέρου δε ο φορέας προέβη στην απευθείας ουσιαστικά ανάθεση προμήθειας και εγκατάστασης υλικών αναβάθμισης της υποδομής**

των ρυθμιστών, χωρίς να αποδεικνύεται η συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 269 του ν. 4412/2016, οι οποίες μπορούν να δικαιολογήσουν την προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία και την απόκλιση από τον κανόνα της διενέργειας τακτικού διαγωνισμού. Η αίτηση αυτή έχει ασκηθεί νομότυπα και εμπρόθεσμα και, επομένως, είναι τυπικά δεκτή και πρέπει να εξεταστεί ως προς την ουσιαστική βασιμότητά της.

II. Α. Ο ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α' 147) ορίζει στο άρθρο 5, με τίτλο «Κατώτατα όρια», ότι «Ως κατώτατα όρια, σε συνάρτηση προς την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, ορίζονται τα ακόλουθα: α) ... γ) 209.000 ευρώ για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές ...» και στο άρθρο 132, με τίτλο «Τροποποίηση συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους», ότι «1. Οι συμβάσεις και οι συμφωνίες-πλαίσιο μπορούν να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης σύμβασης σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: ... 2. Χωρίς να απαιτείται επαλήθευση αν τηρούνται οι προϋποθέσεις των περιπτώσεων α' έως δ' της παρ. 4, **οι συμβάσεις μπορεί να τροποποιούνται χωρίς νέα διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, σύμφωνα με το παρόν Βιβλίο, εφόσον η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη και των δύο ακόλουθων τιμών: α)** των κατώτατων ορίων του άρθρου 5, **και β)** του δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών και του 15% της αξίας της αρχικής σύμβασης για τις συμβάσεις έργων. **Η τροποποίηση δεν μπορεί να μεταβάλει τη συνολική φύση της σύμβασης ή της συμφωνίας- πλαισίου.** Σε περίπτωση διαδοχικών τροποποιήσεων, η αξία τους υπολογίζεται βάσει της καθαρής σωρευτικής αξίας των διαδοχικών τροποποιήσεων. 3. ... 4. Η τροποποίηση σύμβασης ή συμφωνίας-πλαίσιο κατά τη διάρκειά της θεωρείται ουσιώδης κατά την έννοια της περίπτωσης ε' της παρ. 1, εφόσον καθιστά τη σύμβαση ή τη συμφωνία- πλαισίο ουσιωδώς διαφορετική, ως προς τον χαρακτήρα, από την αρχικώς συναφθείσα. Σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των παραγράφων 1 και 2, μία τροποποίηση θεωρείται ουσιώδης όταν πληροί

μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η τροποποίηση εισάγει όρους οι οποίοι, εάν είχαν αποτελέσει μέρος της αρχικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης, θα είχαν επιτρέψει τη συμμετοχή διαφορετικών υποψηφίων από αυτούς που επιλέχθηκαν αρχικώς ή στην αποδοχή άλλης προσφοράς από εκείνη που επελέγη αρχικώς ή θα προσέλκυαν και άλλους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύναψης σύμβασης. β) η τροποποίηση αλλάζει την οικονομική ισορροπία της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο υπέρ του αναδόχου, κατά τρόπο που δεν προβλεπόταν στην αρχική σύμβαση ή συμφωνία- πλαίσιο, γ) η τροποποίηση επεκτείνει σημαντικά το αντικείμενο της σύμβασης ή της συμφωνίας-πλαίσιο, δ) όταν νέος ανάδοχος υποκαθιστά εκείνον στον οποίο είχε ανατεθεί αρχικώς η σύμβαση σε περιπτώσεις διαφορετικές από τις προβλεπόμενες στην περίπτωση δ` της παραγράφου 1. 5. ...».

B. Από τις ανωτέρω διατάξεις συνάγονται τα ακόλουθα: Όπως ορίζεται πλέον στο άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016, η κατάρτιση τροποποιητικών συμβάσεων υπηρεσιών είναι επιτρεπτή, μεταξύ άλλων, όταν η αξία της τροποποίησης είναι κατώτερη αφενός μεν των 209.000 ευρώ (εκτός Φ.Π.Α.) για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, αφετέρου δε του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης, υπό την προϋπόθεση να παραμένει αμετάβλητη η συνολική φύση της σύμβασης. Με τη διάταξη δε αυτή παρέχεται η ευχέρεια στα συμβαλλόμενα μέρη να τροποποιήσουν, εντός των ως άνω ορίων, την αρχική σύμβαση, εφόσον δεν μεταβάλλουν τη συνολική φύση της σύμβασης, χωρίς, ωστόσο, να απαιτείται επαλήθευση αν πρόκειται για ουσιώδη ή μη τροποποίηση.

III. A. Στην υπό κρίση υπόθεση από τα στοιχεία του φακέλου που συνοδεύουν την ελεγχόμενη σύμβαση προκύπτουν τα ακόλουθα: Με την 163/27.1.2017 (Θέμα 19ο) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής εγκρίθηκαν η προκήρυξη και τα τεύχη δημοπράτησης για την εκτέλεση του έργου παροχής υπηρεσιών «ΣΗΜ-02/17: Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», για χρονικό διάστημα 24 μηνών, συνολικής προϋπολογιζόμενης δαπάνης

5.998.547,74 ευρώ (με Φ.Π.Α.). Το αντικείμενο των υπηρεσιών υποδιαιρέθηκε σε τρία τμήματα, για τα οποία ήταν δυνατή η υποβολή χωριστής προσφοράς. Συνίστατο δε όσο αφορά στο 1^ο Τμήμα (για ρυθμιστές τύπου MR, MS, MQ, MP, C800 – Κέντρα Φ.Σ. Αθηνών και Πειραιά) α) στην επιτήρηση, συντήρηση, άρση βλαβών και εν γένει απρόσκοπτη λειτουργία του συνόλου του εξοπλισμού, που είναι εγκατεστημένος στα Κέντρα Φωτεινής Σηματοδότησης Αθηνών και Πειραιά, β) στην επιτήρηση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων σηματοδότησης που αναφέρονταν στην τεχνική περιγραφή, καθώς και στη συντήρηση, προγραμματισμό και άρση βλαβών των ρυθμιστών των εγκαταστάσεων αυτών, γ) στην επιτήρηση του καλωδιακού ή ασύρματου δικτύου, με το οποίο επικοινωνούν οι ρυθμιστές με τα κέντρα, τους σταθμούς επιτήρησης - αναγγελίας βλαβών ρυθμιστών ή άλλες συσκευές, και στην άρση βλαβών του καλωδιακού δικτύου. Ειδικότερα, η ποσότητα των υπό δημοπράτηση υπηρεσιών όσο αφορά στο υπό κρίση 1^ο τμήμα αντιστοιχούσε σε προϋπολογιζόμενη δαπάνη 3.740.296,94 ευρώ (με Φ.Π.Α. και δικαίωμα παράτασης). Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας και την κατακύρωση του αποτελέσματος του 1^{ου} τμήματος του δημοπρατηθέντος αντικειμένου στην εταιρεία ... Α.Τ.Ε.Β.Ε., αντί συνολικής αμοιβής 3.356.067,89 ευρώ με Φ.Π.Α. (24%), υποβλήθηκε το οικείο σχέδιο σύμβασης προς άσκηση προσυμβατικού ελέγχου και με την [115/2017 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου κρίθηκε ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του.](#)

Στη συνέχεια, με την 3003/Συν. 60^η/8.11.2017 (Θέμα 78^ο) απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας Αττικής, εγκρίθηκε, σύμφωνα και με την 14709/3.11.2017 εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών της Περιφέρειας, η τροποποίηση της αρχικής σύμβασης του 1^{ου} Τμήματος της ως άνω παροχής υπηρεσιών, κατ' εφαρμογή του άρθρου 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016, για επιπλέον ποσό 204.365 ευρώ (χωρίς Φ.Π.Α.). Το αντικείμενο αυτής συνίσταται στην τροποποίηση 105 ρυθμιστών κυκλοφορίας – ήτοι στο σύνολο των εργασιών, υλικών και λογισμικού προκειμένου να γίνει τροποποίηση των κυκλωμάτων και του προγραμματισμού - ώστε να είναι δυνατή η

απρόσκοπτη και ασφαλής λειτουργία της σηματοδοτικής εγκατάστασης με χρήση αποκλειστικά σηματοδοτών τύπου LED χαμηλής τάσης. Το σχετικό σχέδιο σύμβασης απεστάλη προς έλεγχο στο Ελεγκτικό Συνέδριο και το Ζ΄ Κλιμάκιο του Δικαστηρίου τούτου με την 349/2017 Πράξη του, αφού έκρινε ότι το ελεγχόμενο σχέδιο δε συνιστά τροποποιητική σύμβαση παροχής υπηρεσιών συντήρησης των ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης, αλλά επέκταση του αντικειμένου της αρχικής σύμβασης, και φέρει το χαρακτήρα νέας και αυτοτελούς απευθείας ανάθεσης προμήθειας και εγκατάστασης υλικών αναβάθμισης της υποδομής των ρυθμιστών, ανεξάρτητης της προηγούμενης συμβατικής σχέσης των μερών, παρέπεμψε το φάκελο με τα στοιχεία της ελεγχόμενης διαδικασίας στη 15^η Υπηρεσία Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τη διενέργεια του προβλεπόμενου στο άρθρο 36 παρ. 1 του ν. 4129/2013 ελέγχου νομιμότητας, επειδή η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη χωρίς Φ.Π.Α. της προς ανάθεση σύμβασης υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ και υπολείπεται του ποσού των 500.000 ευρώ. Ακολούθως, με την ήδη προσβαλλόμενη 5/2018 Πράξη της 15^{ης} Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου κρίθηκε ότι κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου τροποποίησης σύμβασης για το 1^ο τμήμα της παροχής υπηρεσιών «ΣΗΜ-02/17: Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», με την αιτιολογία ότι η διαδικασία για την ανάθεση της σύμβασης αυτής δεν είναι νόμιμη, διότι αφενός μεν το ελεγχόμενο σχέδιο σύμβασης δε συνιστά τροποποιητική σύμβαση (σχετ. Πράξη 349/2017 Ζ΄ Κλιμακίου Ελ. Συν.), αφετέρου δε ο φορέας προέβη στην απευθείας ουσιαστικά ανάθεση προμήθειας και εγκατάστασης υλικών αναβάθμισης της υποδομής των ρυθμιστών, χωρίς να αποδεικνύεται η συνδρομή των νόμιμων προϋποθέσεων που θέτει το άρθρο 269 του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α΄ 147), οι οποίες μπορούν να δικαιολογήσουν την προσφυγή σε αυτή τη διαδικασία και την απόκλιση από τον κανόνα της διενέργειας τακτικού διαγωνισμού. Η Περιφέρεια Αττικής άσκησε την κρινόμενη αίτηση και ζητεί για τους λόγους που αναφέρονται σε αυτή την ανάκληση της 5/2018 Πράξης.

Β. Κατόπιν αυτών και σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στην προηγούμενη σκέψη (υπό στοιχείο II), το Τμήμα κρίνει ότι το υποβληθέν προς έλεγχο σχέδιο σύμβασης αποτελεί τροποποίηση της αρχικώς συναφθείσας, μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της ... Α.Τ.Ε.Β.Ε., σύμβασης, κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής (βλ. την από 6.7.2017 σύμβαση με διάρκεια 26 μηνών από της υπογραφής της), **σύμφωνη με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται από το άρθρο 132 παρ. 2. του ν. 4412/2016 για τη νόμιμη σύναψή της.** Ειδικότερα, το συμβατικό τίμημα του υποβληθέντος σχεδίου σύμβασης ανέρχεται σε 204.365 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), το οποίο είναι κατώτερο αφενός μεν των 209.000 ευρώ, ήτοι του κατώτατου ορίου του άρθρου 5 του ν. 4412/2016 για τις μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές, αφετέρου δε του 10% της αξίας της αρχικής σύμβασης, η οποία ανέρχεται σε 2.706.506,37 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.), **και, κατά συνέπεια, πληρούνται οι προϋποθέσεις που τίθενται στα στοιχεία α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 132 του ν. 4412/2016.** Περαιτέρω, στοιχειοθετείται εν προκειμένω και ο όρος του δεύτερου εδαφίου της ίδιας διάταξης, που απαιτεί, για τη νόμιμη σύναψη τροποποίησης, αυτή να μη μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την 14709/3.11.2017 εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών της Περιφέρειας, η επίμαχη τροποποίηση ουδόλως μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης, αφού θα συνεχίσει να επιτελείται από τη ... Α.Τ.Ε.Β.Ε. η επιτήρηση, συντήρηση, άρση βλαβών και η διασφάλιση της λειτουργίας του συνόλου του εξοπλισμού (Η/Υ – Σταθμοί επιτήρησης ρυθμιστών, Μονάδες επικοινωνίας κ.λπ.), που είναι εγκατεστημένος επί του πεδίου, αλλά και στα Κέντρα Φωτεινής Σηματοδότησης. Αναλυτικότερα, με το σχέδιο τροποποίησης προβλέπονται επεμβάσεις σε 105 ρυθμιστές (όπως προμήθεια και τοποθέτηση όλου του απαιτούμενου εξοπλισμού, διασύνδεση αυτών με τα λοιπά κυκλώματα, επαναπρογραμματισμός τους, προμήθεια και ενσωμάτωση σε αυτούς όλου του εξοπλισμού για τη μείωση της φωτεινότητας – dimming – κατά τις νυχτερινές ώρες), ώστε να είναι πλέον δυνατή η λειτουργία του συνόλου της εγκατάστασης φωτεινής σηματοδότησης αποκλειστικά με

σηματοδότες τύπου LED χαμηλής τάσης. Ωστόσο, οι ρυθμιστές, οι οποίοι πρόκειται να τροποποιηθούν, είναι ενταγμένοι στο συμβατικό αντικείμενο της αρχικής σύμβασης («ΣΗΜ-02/17: Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», 1^ο Τμήμα), ενώ μικροεπεμβάσεις σε αυτούς με προσθήκες επιπλέον μονάδων περιλαμβάνονται ήδη στην αρχική σύμβαση (βλ. το με Αριθμ. Πρωτ. 914/7.2.2018 έγγραφο του Τμήματος Συντήρησης Φωτεινής Σηματοδότησης, Ηλεκτροφωτισμού και Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων της Περιφέρειας). Οι επεμβάσεις δε, που προβλέπονται με την τροποποίηση, στους 105 ρυθμιστές είναι εκτεταμένες σε σύγκριση με αυτές που περιλαμβάνονται στο αρχικό συμβατικό αντικείμενο, ωστόσο αφενός μεν είναι αναγκαίες για να μη δημιουργηθούν επικίνδυνες για την οδική ασφάλεια καταστάσεις, αφετέρου δε επιβάλλεται να εκτελεστούν από τον πάροχο που έχει αναλάβει τη συντήρησή τους, προκειμένου αυτός να συνεχίσει να έχει ενιαία την ευθύνη της καλής λειτουργίας τους (βλ. την 14709/3.11.2017 εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Μητροπολιτικών Υποδομών, καθώς και το με Αριθμ. Πρωτ. 914/7.2.2018 έγγραφο του Τμήματος Συντήρησης Φωτεινής Σηματοδότησης, Ηλεκτροφωτισμού και Ηλεκτρομηχανολογικών Εγκαταστάσεων). Κατά συνέπεια, το υποβληθέν σχέδιο τροποποίησης, όπως βάσιμα ισχυρίζεται η αιτούσα, δεν μεταβάλλει τη συνολική φύση της σύμβασης και νομίμως καταρτίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 132 παρ. 2 του ν. 4412/2016 (βλ. και άρθρο 4.5 της διακήρυξης για τη σύμβαση ΣΗΜ-02/17), δεδομένου και ότι η συμβατική του αξία δεν υπερβαίνει τα όρια του τίθενται στη διάταξη αυτή.

IV. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, πρέπει η κρινόμενη αίτηση να γίνει δεκτή, να ανακληθεί η προσβαλλόμενη 5/2018 Πράξη και, αφού δεν διαπιστώθηκε άλλος νόμιμος διακωλυτικός της υπογραφής λόγος, να υπογραφεί το σχέδιο τροποποίησης σύμβασης μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της ... Α.Τ.Ε.Β.Ε., ποσού 204.365 ευρώ (μη συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την αίτηση ανάκλησης.

Ανακαλεί την 5/2018 Πράξη της 15^{ης} Υπηρεσίας Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Αποφαίνεται ότι δεν κωλύεται η υπογραφή του σχεδίου τροποποίησης σύμβασης για το 1^ο τμήμα της παροχής υπηρεσιών «ΣΗΜ-02/17: Υπηρεσίες συντήρησης ηλεκτρονικών εγκαταστάσεων φωτεινής σηματοδότησης Ν. Αττικής για 2017-2018», μεταξύ της Περιφέρειας Αττικής και της ... Α.Τ.Ε.Β.Ε., αντίγραφο του οποίου τηρείται στο αρχείο της Γραμματείας του Δικαστηρίου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 27 Φεβρουαρίου 2018.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ ΠΑΡΕΔΡΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΑΡΑΓΚΟΥ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΒΑΛΛΗΝΔΡΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΤΑΚΙΤΖΙΔΟΥ

Δημοσιεύθηκε στο ακροατήριό του στις 9 Μαρτίου 2018.